పిల్ల చూపులు

వెంకట సుబ్బారావు బాగా చదువుకున్న యువకుడట! రేపోమాపో విదేశాల కెళ్ళ బోతున్నాడు! పెళ్ళి చేసుకుని మరీ పోదామనుకుంటున్నాడు! (పెళ్ళాన్ని తీసుకునేనా? ఏమో మరి!)

పెళ్ళి చూపులు చాలా నవీనంగా, అప్టుడేట్‌గా, జరగాలన్నాడు. అసలు పెళ్ళి చూపులంటే గంగిరెద్దుని చూసినట్టు పిల్ల భామవేషం చూడ్డానికి కాదట. ఆ పిల్లకి తెలివి తేటలవీ వున్నాయో లేవో, ఆదర్శాలవీ వున్నాయో లేవో — తెలుసుకుందుకట! అందుకే పిల్లతో ముఖాముఖీ మాట్లాడాలన్నాడు — సుబ్రావ్ వెంకట్!

పిల్ల ఒప్పుకుంది. పిల్లగల వాళ్ళూ ఒప్పుకున్నారు.

అంతకు ముందు ఓ వారం రోజుల కిందట అటు పెద్దలూ, ఇటు పెద్దలూ ఏవేవో మాట్లాడు కున్నారు. కిందా మీదా పడ్డారు.

ఇది — సుబ్రావ్ ఒక్కడే పిల్లతో మాట్లాడ్డాని కొచ్చిన రెండో ఘట్టం. పిల్లగారిల్లు చాలా పెద్దది. సినిమాల్లో సెట్టింగ్‌లా అధునాతనమైనది. పెళ్ళి చూపులకోసం ప్రత్యేకమైన హడావుడి ఏమీ చెయ్యలేదు. పెళ్ళికూతురు కూడా ఎప్పట్లా కాటన్ చీరతో సింపుల్‌గా వుంది. ఆ పిల్లకూడా బాగా చదువు కున్నదే. యూనివర్శిటీ అంతు చూసేసింది. అప్ప ట్నించీ గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూచుంది. అలా గిల్లే స్తోంటే గోళ్ళు మాత్రం ఎంతకని పెరుగుతాయి? విసుగొచ్చింది. ఏమీ తోచటంలేదని, పోనీ 'భార్య' పాత్ర ధరించేద్దామా అని ఆలోచిస్తోంది. భర్త వేషంవేసి హిట్టయ్యే వాడికోసం, అవుతాడని నమ్మకం కలిగించే వాడికోసం, ఎదురు చూస్తోంది. అదీ పిల్ల ప్రస్తుతాభి ప్రాయం.

సుబ్రావ్ సిగరెట్‌తో సిగరెట్ అంటించుకుంటూ, సీరియస్‌గా ఆలోచిస్తూ, ఒక సోఫాలో ఇబ్బందిగా కూచుని వున్నాడు. పిల్లతండ్రి అయిన ఆ ఇంటి యజమాని కాలక్షేపానికి ఏవో కబుర్లు చెపుతున్నాడు. పెళ్ళికూతుర్ని, జబ్బు మనిషిని పట్టుకున్నట్టు ఎవరూ పట్టుకోలేదు. ఆ పిల్ల ఒక్కతే మామ్మూలుగా వచ్చింది. వస్తూనే వెంకట సుబ్బారావుని చూస్తూ కొంచెం నవ్వింది. నవ్వుతూనే నాన్న దగ్గిర సోఫాలో కూచుంది.

అప్పటికి తేరుకుని కంగారు పడిపోయాడు సుబ్బారావు. "ఎక్స్‌క్యూజ్‌మీ! ఎక్స్‌క్యూజ్‌మీ! అయాం వెరీ సారీ! ఏదో ఆలోచిస్తున్నాను. మిమ్మల్ని రిసీవ్ చేసుకోలేదు" ఇప్పుడు నవ్వాలా అక్కర్లేదా అని క్విక్‌గా ఆలోచిస్తూ గబగబా అన్నాడు.

పిల్ల మళ్ళీ కొంచెం నవ్వింది. సుబ్బారావుకి ఎందుకోమరి నవ్వు రాలేదు.

ముసలాయన తనిక తప్పుకోవచ్చునుకుని కాల క్షేపానికో పేపరందుకున్నాడు. ఓసారి కూతుర్ని చూస్తూ పెద్దరికం ప్రదర్శించి, సుబ్బారావుని చూపిస్తూ, "ఈయన నీతో మాట్లాడాలనే వచ్చారమ్మా! నీకేవైనా అడగాలనుంటే అడుగు, చెప్పాలని వుంటే చెప్పు, దట్సాల్!" అనేసి పేపరడ్డం పెట్టుకుని రాజకీయా శ్రమంలో మునిగిపోయాడు.

సుబ్రావ్, పిల్లకేసి చూశాడు. పల్చగా, తెల్లగా, అందంగా, సింపుల్‌గా .... నచ్చుతోన్నట్టే వుంది!

పిల్లకూడా సుబ్రావ్‌ని చూసింది. టైట్‌గా బట్టలూ, సమ్మర్ క్రాఫింగూ, మీసాల్లేని మొహం, స్మార్ట్‌గా వున్నా డనిపించింది పిల్లకి.

రెండు నిముషాలు చూసింది, ఏమైనా అడుగు తాడేమోనని. ఎంతైనా ఇంటి వాళ్ళకున్న చొరవ వీధి వాళ్ళకుండదు కాబట్టి, అతగాడి బిడియం తొలగించ టానికి "మీరే ట్రైన్‌లో వచ్చారూ?" అంది సంభాషణ ప్రారంభిస్తూ.

అందుకున్నాడు "అసలు మెయిల్లో రావాలను కున్నానండీ! నా కసలు టైమంతా జర్నీలో వేస్టు చెయ్యటం అంటే పడదు. వెధవది, మెయిల్ మిస్స యింది. జనతాలో రిజర్వేషన్ కుదరలేదు. వెధవది ప్యాసింజర్‌లో వచ్చాను. హోటల్లో రూమ్ బుక్ చేసు

కుని కొంచెం రెస్ట్ తీసుకున్నాను. డర్టీ ట్రైన్స్, డర్టీ గవర్నమెంట్స్" అన్నాడు సెంటు పూసుకున్న సిల్కు రుమాలుతో రుసరుస లాడుతోన్న మొహం ఒత్తు కుంటూ.

"నిజమేనండీ! ఈ రోజుల్లో ట్రైన్స్‌లో ప్రయాణం అంటే భయం వేస్తోంది" తనూ ఒప్పేసుకుని సాను భూతి చూపించింది అమ్మాయి.

ఆ సందడిలో సుబ్రావు, కాస్సేపు ధారాళంగా మాట్లాడేశాడు గవర్నమెంటు మీద. గవర్నమెంటుకి అసలేమీ తెలీదట. ఎన్నో చెయ్యాలట. ఎంతో సంస్క రించాలట. వెధవది ఏమీ చెయ్యదట. "ఫూలిష్ గవర్న్ మెంట్" అన్నాడు చివర.

మాట్లాడి మాట్లాడి హఠాత్తుగా అడిగాడు పిల్లని — "మీ పేరేమిటి? వాటీజువర్ నేమ్?"

పిల్ల మల్లెపువ్వులా నవ్వింది. "మా అమ్మమ్మ పేరే పెట్టారట నాకు. పాతపేరే లెండి. సూరమ్మ!"

సుబ్రావ్ మొహం చూడాలి. కళ్ళు మిటక రించాడు.

సూరమ్మ అడిగింది.

"నా పేరు బాగుందా మీకు?"

"అహ! బాగుండటానికేమిటి?.... మీకూ తెలుసు, పాతపేరు. బాగోలేదు."

"మరెలాగ?"

"ఎలా గేవిటి? మార్చేసుకోవాలి. లేకపోతే బాగోదు."

"ఎలా మార్చుకుంటే బాగుంటుందంటారు?"

సుబ్రావ్ కాస్సేపు క్విక్‌గా .... ఆలోచన్లు పరి గెత్తించాడు — సునీత — సుతీన — సులేఖ — సుఖేల — సుజాత — సుతాజ సు .... సు .... సుందరి .... సుందరి! "సుందరి అంటే చాలా బ్యూటిఫుల్‌గా, సింపుల్‌గా, వండ్రఫుల్‌గా వుంది."

సూరమ్మ కాస్సేపాలోచించింది. "మరి మీ పేరు మాత్రం? సుబ్బారావంటే .... ఏం బాగుంది? మీరూ మార్చేసుకోండి!"

సుబ్రావ్ కొంచెం తెల్లబోయాడు — "అసలు నన్నలా ఎవ్వరూ పిలవరు. వెంకట్ అంటారు."

"వెంకట్టంటే మాత్రం? కిశోర్‌లా ఉందా? ప్రదీప్‌లా ఉందా?"

"లేదనుకోండీ. అసలు మా మదర్‌కి చాలాకాలం వరకూ పిల్లలు లేరని .... ఎన్నో మొక్కులు మొక్కిం దట. ఒకసారి వెంకటేశ్వరస్వామి పటం కల్లో కనపడిం దట. సుబ్రమణ్యేశ్వరస్వామి నిజంగా దొడ్లో కన పడ్డాట్ట. ఆ తర్వాతే నేను పుట్టాన్ట. అందుకనీ .... నాకీ పేరు పెట్టారు. అందుకే నేనూ ఊరుకున్నాను." సకార ణంగా మాట్లాడాడు వెంకటసుబ్బారావు.

సూరమ్మ తెగ ఆశ్చర్యపోయింది — "నా పేరు మా అమ్మమ్మ పేరేగానీ .... మీ పేరు .... అబ్బో! కొన్ని యుగాలు పాతది. ఫర్వాలేదు. సునీల్ అని మార్చేసుకోండీ? బాగుంటుంది."

కుర్రాడు కాస్సేపు ఆలోచించి .... "కొంచెం ఆలోచించాలి" అన్నాడు.

"పోనీలెండి. మీ కిష్టంలేకపోతే మార్చుకోవద్దు. నా పేరే మార్చుకుంటాను. కానీ ...."

"చెప్పండి! ఫర్వాలేదు."

"అసలు శుభలేఖల్లో మన పేర్లెలా ఉండా లంటారు?"

సుబ్రావ్ కొంచెం నవ్వాడు "ఎలాగేవిటి? మామ్మూలుగానే. 'సుందరని సుబ్బారావుకిచ్చి', ఫలానాచోట .... వివా...."

"అదుగో! అందుకే అడిగాను. ఒక మనిషిని ఇంకో మనిషి కివ్వటం ఏమిటండీ? అక్కడే మొద లౌతోంది ఆడదాని బానిసత్వం. పోనీ, సుబ్బారావుని సుందరికిచ్చి .... అని ఎందుకు వెయ్యకూడదూ?"

"వెయ్యచ్చు. అహ! వెయ్యకూడదు కదండీ! అరె! అదెల్లాగా? అది మన సాంప్రదాయం కాదు. భారత కల్చర్‌కే విరుద్ధం!"

"పెళ్ళికూతురూ—పెళ్ళికొడుకూ ఇలా మాట్లాడు కోవటం మన సాంప్రదాయమేనంటారా? మన కల్చరేనంటారా?"

"ఇది వేరు. మీరిల్లా వాదిస్తే ఎల్లాగ?"

"ఎల్లాగంటే .... ఎవర్నీ ఎవ్వరికీ ఇవ్వటం కాదు. సుందరికీ .... సుబ్బారావుకీ .... ఫలానాచోట .... వివాహమగును. కాబట్టి అందరూ రండి, అంటే, సరిపోదా?"

"అవును. బాగానే వుంది. బాగుంది. బాగుం దండీ!"

"మరేమోనూ .... సుందరంటే .... నా ఫ్రెండ్స్‌కీ, చుట్టాలకీ ఎవ్వరికీ తెలీదు. అందుకనీ .... 'సూరమ్మ అనే సుందరికీ — వెంకట సుబ్బారావుకీ వివాహ మగును' అని వుండాలి. బాగుంది కదండీ?"

సుబ్బారావు మొహం మళ్ళీ చూడాలి. ఈ పిల్ల ఏ బళ్ళో చదివిందో! పాడు బడి! కాలికేస్తే మెడకీ, మెడకేస్తే కాలికీనా? నాన్సెన్స్!

"ఏం, మీ కిష్టంలేదా?"

"అబ్బే! ఫర్వాలేదు. అల్లాగే. అదే బాగుంది."

"థాంక్స్! .... సారీ! అసలు సంగతి అడగటం వెనక పెట్టాను. మీ అభిప్రాయం ఎంతలో ఉందం టారు? అదే డౌరీ మాట లెండి."

సుబ్రావ్ కొంచెం సిగ్గిల్లాడు— "అదంతా పెద్ద వాళ్ళు మాట్లాడుకున్నారు కదండీ!"

"అది మనకు సంబంధించింది కాదంటారా?"

"అబ్బే! అలా అని కాదు. అది సెటిలైపోయింది కదాని ...."

"అదే నా కిష్టంలేదు. మీ వాళ్ళు ఎనభై వేలు అడి గారు. మా వాళ్ళు ఇచ్చేస్తామన్నారు. పై లాంఛనాలన్నీ కలుపుకుంటే లక్ష వరకూ పాకింది. కానీ, కట్నం ఇస్తేనేగానీ నన్ను పెళ్ళి చేసుకోటాని కిష్టపడని వ్యక్తి నాకక్కర్లేదు. అలాంటి వాళ్ళని నేను చాలా హేట్ చేస్తాను."

మూడోసారి చూడాలి సుబ్రావ్ మొహం!

సూరమ్మ సారీ చెప్పుకుంది.

"సారీ! ఎమోషనల్‌గా మాట్లాడాను. మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకోకండి. కేవలం వ్యక్తుల మధ్య బలపడ్డ అభిప్రాయాలకే విలువ వుంటుంది. డబ్బుకి హోదా వుండొచ్చుగానీ, దానికి వ్యక్తి కన్నా ఎక్కువ విలువ ఉండదు. ఏమంటారు?"

సుబ్రావ్ మైండ్ చకచకా ఆలోచిస్తోంది.

క్విక్! క్విక్! ఏదో నిర్ణయాని కొచ్చెయ్యాలి! ఈ పిల్ల మహా తెలివైందిలా వుంది. గడుసుదిలా వుంది. ఇవ్వాళ కట్నం వద్దన్నా రేపు తండ్రి ఆస్తిలో తన వాటా తను తెచ్చేసుకుంటుంది. ఊరుకోదు. పుట్టింటి వాళ్ళకి ఛస్తే అప్పజెప్పదు. ఈ ముసిలాడు మాత్రం? కన్న కూతుర్ని అన్యాయం చేస్తాడా? .... హారి వీడి కడు పుడకా! పుట్టగతులుంటాయా? అసలు ఆడపిల్లలకు కూడా తండ్రి ఆస్తిలో సమాన వాటాలున్నాయిట. ఏదో సినిమాలో చూపించారు. మాట్లాడకుండా ఆ మూడు ముళ్ళూ వేసేసి — 'నా భార్య వాటా కక్కుతావా, ఛస్తావా, జైలుకెళ్తావా?' అని బెదిరిస్తూ ఓ సూట్ పడేస్తే సరి. ఎక్కడికి పోతాడు?

మైగాడ్! ఫారెన్ జర్నీ! .... అమెరికా .... అమెరికా మాటేవిటి? అసలందుకే కదా ఈ తిప్పలన్నీ! డబ్బు కావాలి, డబ్బు! 'ఛస్తే ఇవ్వను పొమ్మ'న్నాడు ఫాదర్. మళ్ళీ అడిగితే 'అసలు భావనే భావను పొ'మ్మన్నాడు. పెళ్ళి చేసుకుని, కట్నం తెచ్చుకుని, ఇష్టం వచ్చినట్టు తగలేసుకోమన్నాడు, ముచ్చటగా మూడోసారి. వాటె గుడ్ సజెషన్! ఎనభై వేలు, ఎయిటీ థౌజండ్. చేతిలో పడిపోయాయనుకున్నా డింతవరకూ! ఇప్పుడీ మడత పేచీ ....!

"ఏవిటంతాలోచిస్తున్నారు? కట్నం తీసుకోకుండా పెళ్ళి చేసుకోవటం మీ కిష్టం లేనట్టుంది."

"నో, నో .... అది కాదు. అదేంకాదు. అసలు నేను డౌరీ సిస్టమ్‌నే హేట్ చేస్తాను. సంతలో పశువులా అమ్ముడుపోవటానికి నేనేం సంతలో పశువునా? మన ఆదర్శాలు రెండూ కలిశాయి. ఐయాం వెరీ హేపీ! హేపీ! కానీ మా ఫాదర్ ఏమంటాడోనని!"

"ఏమీ అనరు. మీ అభిప్రాయం చెప్పండి!"

"చెప్తాను, చెప్తాను. ఐ విల్ టెల్ హిమ్."

పేపర్లో మాయమైన ముసలాయన హఠాత్తుగా బయటపడి, "హారినీ! ఇదేం విడ్డూరం? అమెరికా విమానాలన్నీ పాత డబ్బాల్లాగా, పెంకు పురుగుల్లాగా, తుక్కు తుక్కుగా రాలిపోతున్నాయే! వాళ్ళ మాన్యు ఫ్యాక్చరీ అల్లా తగలడుతోంది." స్వగతం గట్టిగా చెప్పుకుంటూ ఆశ్చర్యపడిపోయాడు.

"అబ్బ! నెమ్మదిగా చదువుకో నాన్నా! డిస్టర్బ్ చేస్తు న్నావ్ మమ్మల్ని" అంది సూరమ్మ కొంచెం విసు క్కుంటూ. తర్వాత సుబ్రావ్‌కేసి చూస్తూ, "అసలు వరకట్నానికీ, స్త్రీ ధనానికీ తేడా వుందండీ!" అంటూ

విషయం మళ్ళీ ఎత్తుకుంది.

"ఏవిటది?"

"చాలా వుంది. కట్నం అంటే అది కేవలం బేరం. అదంతా పెళ్ళి కొడుకు చేతిలో పడుతుంది. అదంతా ఎలా ధ్వంసమైపోయినా పిల్లతరుపు వాళ్ళు అడగ టానికి వీల్లేదు. వేలకొద్దీ కట్నం ఇచ్చి తాడు కట్టించు కున్న తర్వాత, పిల్లగతి అధోగతే. పువ్వులకో అణా డబ్బులు కావాలంటే భర్తని ముష్టెత్తాలి. అలా నర కాలనుభవిస్తోన్న వాళ్ళ నెందర్నో చూస్తున్నాను. స్త్రీ ధనం అంటే, అలాకాదు. పుట్టింటి వాళ్ళిచ్చే తృణమో, ఫణమో పిల్ల పేర్న వుంటుంది. తన అవసరాలు తను చూసుకుంటుంది. అవసరమైతే భర్తకి సహకరిస్తుంది. అసలు ఆడా మగా భేదం లేకుండా ఏ మనిషికైనా ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమే ముఖ్యం. మీ తండ్రి మీ కిచ్చే ఆస్తి మీ పేరే వుంటుంది. కదా? అలాగే, నా తండ్రి నా కిచ్చే అస్తి నా పేరే వుంటుంది. వుండాలి. అంతేకదా?"

సుబ్బారావు అమాయకంలో పడి, స్పష్టంగా తెల్లబోయాడు. ఈ పిల్ల తాళాలు బొడ్లో బిగించేలా వుంది. రెంటికీ చెడిపోను కదా? మైగాడ్! నాకేం దారి? ఒప్పుకోనా వద్దా? పిచ్చిగానీ, ఎన్ని కబుర్లు చెప్పినా ఏ ఆడవాళ్ళయినా .... పెళ్ళయ్యాక మొగుడి గుప్పిట్లోకి రావాల్సిందే. ఒప్పేసుకుంటాను. లక్ష రూపాయలు! వన్ లాక్!

"మీకు ఇష్టం ఉన్నట్టులేదే!" సూరమ్మ ఆశ్చ ర్యంగా!

"అబ్బే! అదేం లేదు. నాకిష్టమే. నా కెంతో ఇష్టం. మీరు నాకు బాగా నచ్చారు." ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతూ చెప్పాడు సుబ్రావ్ వెంకట్. "నువ్వు నాకు చాలా నచ్చావు సుందరీ!" అని కూడా అనాలని మనసు తెగ పీకేసింది. ఇప్పుడు కాదు సాయంత్రం బీచ్ కెళ్ళినప్పుడు, లేదా పిక్చర్ కెళ్ళినప్పుడు .... అనుకున్నాడు.

"ఇంకా నన్నేమైనా అడగాలా?" ఛాన్సు ఇచ్చింది సూరమ్మ.

"ఊహూ, ఏం లేదు. మీకు పాటలొచ్చా? .... ఎందుకంటే నాకు మ్యూజిక్కంటే చాలా ఇష్టం. ఐ లైక్ మ్యూజిక్ వెరీమచ్."

"వచ్చు" అంది అమ్మాయి నవ్వుతూ.

సుబ్రావ్ సోఫా వెనక్కి వాలి అరమోడ్పు కన్నులు పెట్టి కూచున్నాడు.

"పాడమని నన్నడగవలెనా?" అంటూ ఎత్తు కుంటుందనుకున్నాడు. ఎంతకీ పాడదు సరికదా, "ఏం? అలా కూచున్నారు?" అని అడిగింది.

సుబ్రావ్ కొంచెం తెల్లబోయాడు. సర్దుకుని స్టైయి లిష్‌గా నవ్వుతూ, "మీరు పాడితే వినాలని వుంది" అన్నాడు.

"సారీ! నాకు పాడటం రాదండీ! మా తమ్ముడు సినిమా పుస్తకాలవీ కొని తెచ్చుకుంటాడు. పాటలన్నీ చదువుతుంటాను. అయినా, మీకు మ్యూజిక్ అంత ఇష్టమైతే మీరు కొంచెమన్నా నేర్చుకున్నారా? మీరే పాడండి! నేను వింటాను."

వన్స్‌మోర్! చూడాలి సుబ్రావ్ మొహం!

కోపం వచ్చిందేమో జవాబు చెప్పలేదు. చిరాగ్గా టైం చూసుకున్నాడు.

"నన్నడిగి తెలుసుకోవాల్సిందింకేమీ లేదా? మాట్లాడండీ! ప్లీజ్!" నవ్వుతూ అడిగింది అమ్మాయి.

సుబ్బారావు కోపం పటాపంచలైంది. తేలిగ్గా నవ్వేశాడు.

"ఏమీలేవండీ! మీకు వంటొచ్చా, కుట్లొచ్చా? అంటూ సిల్లీగా అడగటం .... ఐ హేట్ దట్ నాన్సెన్స్."

"థాంక్స్!" సూరమ్మ సోఫాలోంచి లేచింది — "నాన్నా! నేను లోపలి కెళ్తున్నాను" అంది నాన్నతో.

వెంకట సుబ్బారావుకేసి చిరునవ్వు చిందిస్తూ చూసింది.

"మీరు నన్ను క్షమించాలి. నా మనసులో మాట చెప్పేస్తాను. నేను మీకు నచ్చానన్నారు. బాగుంది. మీరుకూడా నాకు నచ్చారో లేదో నన్నడిగి తెలుసు కోవాలని తెలియలేదు మీకు. అసలు మీ అభిప్రాయా లేవీ స్థిరంగా లేవు. క్షణానికోలాగ మార్చేసుకోగలిగారు. క్షమించాలి నన్ను. మీరు నాకు నచ్చలేదు."

ఇక చూడకండి సుబ్రావ్ మొహం!

['ఆంధ్రప్రభ' వారపత్రికలో అని జ్ఞాపకం. 1970 కన్నా ముందు] ★